

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 09599-12/2015-ERU

V Jihlavě dne 4. října 2016

Rozhodnutí

O rozkladu společnosti H 3 Inženýrské stavby, spol. s r.o., se sídlem Brněnská 1002/27, 678 01 Blansko, IČ: 607 41 619 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09599-8/2015-ERU (sp. zn. KO-09599/2015-ERU) ze dne 2. května 2016, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, prováděl dne 14. listopadu 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení PE d 25 v katastrálním území Ostrov u Macochy u domu č. p. 416 zemní práce v souvislosti se stavbou díla „Revitalizace centrální části městyse Ostrova u Macochy“, při kterých došlo k poškození tohoto zařízení, za což mu byla uložena pokuta ve výši 10 000 Kč a dále mu uložil povinnost nahradit náklady řízení podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 správního řádu, na návrh rozkladové komise ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti H 3 Inženýrské stavby, spol. s r.o., se sídlem Brněnská 1002/27, 678 01 Blansko, IČ: 607 41 619, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09599-8/2015-ERU (sp. zn. KO-09599/2015-ERU) ze dne 2. května 2016 zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly

Energetický regulační úřad zahájil dne 9. dubna 2015 u účastníka řízení kontrolu podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), jejímž předmětem bylo prověření dodržování povinností stanovených v § 68 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015.

Kontrolní zjištění Energetického regulačního úřadu byla obsažena v Protokolu o kontrole č. [REDAKCE] ze dne 18. května 2015, v němž bylo konstatováno, že účastník řízení prováděl dne 14. listopadu 2014 v blízkosti plynárenského zařízení (resp. středotlaké plynovodní přípojky) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, k poškození tohoto plynárenského zařízení. V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce byly prováděny v katastrálním území Ostrov u Macochy, u domu č. p. 416, v souvislosti se stavbou „Revitalizace centrální části městysu Ostrova u Macochy – SO 01 – místní komunikace, SO 02 – chodníky a ostatní zpevněné plochy, SO 03 pěší zóna – náměstí – Špalíček, SO 04 rekonstrukce parku – komunikace pro pěší, SO 05 – rekonstrukce parku – komunikace pro pěší a zpevněné plochy, SO 06 rekonstrukce kostelního náměstí“, a to na základě smlouvy o dílo ze dne 23. července 2014, kterou mezi sebou uzavřeli Městys Ostrov u Macochy, se sídlem Ostrov u Macochy 80, 679 14, IČ: 002 80 780, jakožto objednatel, a účastník řízení, jakožto zhotovitel. Z protokolu o vytyčení plynárenského zařízení bylo zjištěno, že dne 5. září 2014 došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu, a to hledačem typu RD 4000. K poškození plynárenského zařízení došlo 14. listopadu 2014 u domu č. p. 416 při vytahování vpusti stávající dešťové kanalizace, kdy došlo k zachycení středotlaké plynovodní přípojky lžící zemního stroje a k jejímu následnému přetržení, kdy současně došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v množství 29 m³ a k přerušení dodávky plynu jednomu konečnému zákazníkovi.

Proti kontrolnímu protokolu č. [REDAKCE] ze dne 18. května 2015 podal účastník řízení dne 26. května 2015 námitky, které byly vyřízeny přípisem Energetického regulačního úřadu ze dne 26. června 2015 obsahujícím sdělení, že část textace uvedená v kontrolním protokolu, týkající se popisu okolností, při nichž došlo k poškození plynovodní přípojky, byla změněna formou dodatku k protokolu ze dne 26. června 2015, v němž pak namísto toho, že „k poškození plynárenského zařízení došlo při vytahování vpusti stávající dešťové kanalizace, kdy došlo k zachycení středotlaké plynovodní přípojky lžící zemního stroje a k jejímu následnému přetržení“, bylo uvedeno, že „k samotnému poškození plynárenského zařízení došlo při vytahování dešťové vpusti, kdy došlo k zachycení středotlaké plynovodní přípojky vytahovanou dešťovou vpustí a k jejímu následnému přetržení“.

II. Správní řízení na prvním stupni a napadené rozhodnutí

Energetický regulační úřad vydal dne 26. října 2015 příkaz č. j. 09599-3/2015-ERU, kterým účastníka řízení uznal odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a uložil mu pokutu ve výši 10 000 Kč a povinnost náhrady nákladů řízení. Energetický regulační úřad konstatoval, že bylo jednoznačně prokázáno, že to byl účastník řízení, který svou činností způsobil poškození plynárenského zařízení.

Proti výše uvedenému příkazu podal účastník řízení dne 6. listopadu 2015 odpor, jehož odůvodnění bylo postaveno na tvrzeních majících doložit, že účastník řízení vynaložil veškeré úsilí, aby při provádění výkopových prací nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Dle jeho názoru nebylo vytyčení provedeno správně a plynovodní přípojka nebyla provedena v souladu s platnými normami ČSN. Podáním odporu došlo ke zrušení

tohoto příkazu a Energetický regulační úřad pokračoval ve správním řízení sp. zn. KO-09599/2015-ERU.

V reakci na vyznění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložení svých majetkových poměrů předložil účastník řízení dne 22. prosince 2015 přiznání k dani z příjmů právnických osob za zdaňovací období 2014, a dále výkaz zisku a ztráty zpracovaný ke dni 30. listopadu 2015.

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 09599-8/2015-ERU ze dne 2. května 2016 byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, prováděl dne 14. listopadu 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Ostrov u Macochy u domu č. p. 416 zemní práce v souvislosti se stavbou díla „Revitalizace centrální části městyse Ostrova u Macochy“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE d 25, uložena pokuta ve výši 10 000 Kč a dále povinnost náhrady nákladů řízení. Energetický regulační úřad v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že z podkladů ze spisu není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, v důsledku jehož činnosti došlo k poškození plynárenského zařízení. Námitku týkající se nesprávně provedeného vytyčení shledal Energetický regulační úřad jako nedůvodnou. Uvedl, že pokud by správci plynárenského zařízení hledač typu RD 4000 nesignalizoval, kde se uvedené potrubí nachází, potrubí by v terénu nevyznačil. Energetický regulační úřad dále uvedl, že účastník řízení k Protokolu o vytyčení ze dne 5. září 2014 neměl žádné výhrady. Energetický regulační úřad jako nedůvodnou shledal také námitku účastníka řízení ohledně uložení plynárenského zařízení v rozporu s normami ČSN.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 09599-8/2015-ERU ze dne 2. května 2016, které mu bylo doručeno dne 5. května 2016, podal účastník řízení dne 19. května 2016 rozklad. V něm jednak odkázal na námitky uplatněné v odporu, a dále vyjádřil své přesvědčení, že naplnil podmínky pro zbavení se odpovědnosti za správní delikt, tak jak obsahuje § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy že vynaložil veškeré možné úsilí, aby při provádění výkopových prací nedošlo k poškození plynárenského zařízení, což dovozuje z důvodů, že vytyčení bylo provedeno nesprávně, a dále, že plynovodní přípojka nebyla provedena v souladu s platnými normami ČSN. V případě správného vytyčení a uložení plynárenského zařízení v souladu s normami by nemohlo dojít k jeho porušení. Účastník řízení s odkazem na zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), uvedl, že jeho odpovědnost zanikla, jelikož o přestupku nebylo pravomocně rozhodnuto ve lhůtě jednoho roku od jeho spáchání.

Z výše uvedených důvodů účastník řízení navrhl, aby bylo správní řízení zastaveno, případně aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po přezkoumání námitek účastníka řízení vznesených v rozkladu, jakož i souladu rozhodnutí s právními předpisy, jsem neshledala důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí.

Předně jsem se musela zabývat námitkou prekluze správního deliktu, tedy možného zániku odpovědnosti za potenciální správní delikt. Účastník řízení zánik odpovědnosti za vytýkané jednání dovozuje z ustanovení zákona o přestupcích. Tento závěr je však nesprávný, neboť v uvedeném případě je účastníkovi řízení přičítáno jednání naplňující skutkovou podstatu správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, přičemž pravidla pro vyvození odpovědnosti za spáchání tohoto správního deliktu upravují právě ustanovení energetického zákona, který pak v § 91d odst. 3 zakotvuje, že odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán. Pokud dojde k uplynutí jedné z právě uvedených lhůt, popř. obou, dojde k zániku odpovědnosti účastníka řízení za správní delikt a povinností správního orgánu je k této skutečnosti přihlédnout z moci úřední a správní řízení zastavit (popř. vůbec nezahajovat), protože se daný skutek stal neprojednatelným. V daném případě došlo k vytýkanému jednání dne 14. listopadu 2014. Správní řízení bylo zahájeno doručením příkazu účastníkovi řízení dne 29. října 2015, tedy prokazatelně ve lhůtě 2 let od doby, kdy se správní orgán o správním deliktu dozvěděl. Od spáchání vytýkaného správního deliktu doposud neuběhla ani pětiletá objektivní lhůta, odpovědnost účastníka řízení za vytýkaný správní delikt tak nelze považovat za zaniklou. Tuto námitku proto neshledávám důvodnou. Z výše uvedených důvodů je nepřipadný i odkaz na rozsudky uvedené v rozkladu, v nichž se Nejvyšší správní soud zabýval mimo jiné zánikem odpovědnosti za přestupek dle zákona o přestupcích.

Účastníkovi řízení je vytýkáno porušení § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, dle kterého je v ochranném pásmu zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Správního deliktu ve smyslu § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, se dopustí právnická či podnikající fyzická osoba, která mj. poruší výše uvedený zákaz. Ačkoliv k vytýkanému jednání účastníka řízení došlo dne 14. listopadu 2014, k vydání napadeného rozhodnutí došlo dne 2. května 2016, tedy po nabytí účinnosti zákona č. 131/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně

některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále též „zákon č. 131/2015 Sb.“), ke dni 1. ledna 2016. Účinností nové právní úpravy přitom byla mimo jiné změněna i sankční ustanovení § 91a energetického zákona upravující skutkové podstaty správních deliktů právnických a podnikajících fyzických osob. Podle účinného znění právního předpisu se již jedná o správní delikt ve smyslu § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a změna se dotkla také hmotněprávního ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, jehož porušení se měl účastník řízení svým jednáním dopustit. Při vědomí právě uvedeného je nutno vypořádat se s obecnou trestněprávní zásadou plně uplatnitelnou ve správním trestání, podle níž se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, avšak jestliže je to pro pachatele příznivější, použije se pozdějšího zákona. Z této konstrukce vyplývá, že pokud měl být tvrzený správní delikt spáchán za účinnosti dřívější právní úpravy, ale k vyvození deliktní odpovědnosti a uložení sankce dochází už v době účinnosti právní úpravy nové, správní orgán projednávající danou věc měl ve správním řízení a potažmo v odůvodnění rozhodnutí provést porovnání obou konkurujících si právních úprav, se zřetelem na jejich příznivost ve vztahu k pachateli, a na základě výsledku tohoto posouzení v souladu s uvedenou zásadou uznat pachatele odpovědným za delikt a sankci uložit buď podle dřívější, nebo podle nové právní úpravy. Ze srovnání jednotlivých znění příslušných ustanovení však vyplývá, že nová právní úprava není pro potenciálního pachatele příznivější jak z hlediska možného sankcionování, tak ani z hlediska věcného rozsahu skutkové podstaty správního deliktu, kdy předmětné jednání je i za nové právní úpravy nadále postižitelné.

V rámci provedené kontroly bylo zjištěno, že to byl účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při nichž došlo k poškození plynovodní přípojky. Je tak nesporné, že účastník řízení prováděl práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, přičemž si nepočínal tak, jak předpokládal § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, který stanovil zákaz provádění činností v ochranném pásmu, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Jak již bylo uvedeno výše, předmětné ustanovení dále doplňovalo, že při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Odpovědnost právnické osoby za protiprávní jednání je odpovědností objektivní, tj. odpovědnost bez ohledu na zavinění. V daném případě tak Energetický regulační úřad nemusel zkoumat, zda účastník řízení postupoval úmyslně či nedbalostně a o jaký druh nedbalosti nebo úmyslu se jednalo. Posuzuje se pouze to, zda je zjištěné jednání v příčinné souvislosti se škodlivým následkem a zda je takové jednání přičitatelné příslušnému subjektu. Za jednání, které je v příčinné souvislosti se způsobeným následkem, je zde třeba považovat provádění zemních prací, prostřednictvím nichž bylo plynárenské zařízení poškozeno a došlo tak k úniku plynu do ovzduší. V daném případě bylo prokázáno, že účastník řízení je objektivně odpovědný za poškození plynovodní přípojky PE d 25. Účastník řízení pak tuto skutečnost nerozporoval v kontrole ani v následně zahájeném správním řízení. Je tak zřejmé, že to byl účastník řízení, který porušil zákaz stanovený v § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015.

Nosným důvodem rozkladu podaného účastníkem řízení bylo tvrzení, že účastník řízení naplnil podmínky liberace. Energetický zákon ve svém § 91d odst. 1 liberační důvody

upravuje, avšak za podmínky, že právnícká osoba prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Účastník řízení uvedl, že plynárenské zařízení nebylo správně vytyčeno, a dále uvedl, že provozovatel plynárenského zařízení omylem vytyčil vodovodní potrubí namísto potrubí plynárenského. Tyto námitky však neshledávám důvodné. Žádná z těchto tvrzených skutečností nebyla předmětem kontrolních zjištění ani následně uplatněna účastníkem řízení v rámci námitek proti kontrolnímu protokolu, které podal. Údajné nesprávné vytyčení plynárenského zařízení nebylo ze strany účastníka řízení nijak doloženo. Naopak bylo zjištěno a z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 5. září 2014, vystaveného provozovatelem zařízení je zřejmé, že poloha plynárenského zařízení byla před započítím prací vytyčena, a to hledačem typu RD 4000. Není přitom zřejmé, proč se účastník řízení domnívá, přičemž v tom spočívá podstata této námitek, že zařízení nemohlo být vytyčeno. Skutečnost, že k potrubí nebyl přiložen vodící kabel, neznamena nemožnost jeho vyhledání hledačem, neboť se jedná toliko o možný způsob uložení a označení zařízení. Hledač typu RD 4000 slouží k vyhledávání různých druhů potrubí (vodovodních, plynovodních) i kabelů (elektrických, telekomunikačních) a nevyžaduje, aby zařízení bylo označeno dalším příslušenstvím potřebným k jeho vyhledání, potrubí je tento hledač schopen vyhledat i bez toho. Účastník řízení tak věděl, kde se ochranné pásmo plynárenského zařízení nachází. Navíc platí, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost s vynaložením veškerého úsilí tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Navíc i z výše uvedeného Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení ze dne 5. září 2014 vyplývá, že veškeré zemní práce ve vzdálenosti 1 metru od plynárenského zařízení bylo nutné provádět ručně a práce v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení je nutné provádět tak, aby nedošlo k porušení stěny nebo izolace PE potrubí, když přesné hloubkové uložení plynárenského zařízení bylo nutné ověřit ručně kopanou sondou. Přesné hloubkové uložení plynárenského potrubí totiž nebylo stanoveno. Není tak relevantní ani námitka, že plynovodní přípojka, jež byla poškozena, nebyla dle účastníka řízení uložena v souladu s normami ČSN, byť může být pravdivá, neboť skutečnost, že by nebyla uložena v souladu s normami (zasypání, fólie), by neopravňovala účastníka řízení k počínání si v ochranném pásmu s menší mírou opatrnosti. Účastník řízení byl zároveň informován, že případné nejasnosti v průběhu prací v blízkosti plynovodu má konzultovat s provozovatelem zařízení.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí a podkladů, na nichž bylo toto rozhodnutí založeno, jsem nedospěla k závěru, že by účastník řízení v daném případě vynaložil veškeré úsilí, které po něm bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil. Svým jednáním účastník řízení naplnil formální i materiální znaky správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015. Účastník řízení zároveň ve správním řízení neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí k zabránění porušení povinnosti, při své činnosti si měl počínat s vyšší mírou opatrnosti.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedenému dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 správního řádu byly uvedeny výroky, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Jelikož nebyl dán žádný důvod pro změnu či zrušení napadeného rozhodnutí, zamítám tímto rozklad účastníka řízení a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

-Otisk úředního razítka-

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

H 3 Inženýrské stavby, spol. s r.o.